

САНА ОЛОХ

Х а н ы а т
1931 снл алтынны
мйтан тахсар

СССР ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 76 (5588)

1981 снл, Бэс ыйн 25 күнэ
чэппизр

Сыаната
2 харчы

ССРС Верховнай Советын сессиятыгар

БУКА БАРЫ—ХОДУНАБА!

МОСКВА (ССТА). Бэс ыйн 23 күнүгэр Кремль Улахан дыбарыһыгар ССРС орус ынтырымлаах Верховнай Советын V сессията үлэтин садалаата.

Сарсыарда 11 часка Союз Советын уонна Национальностар Советтарын холбохунтаах муһунаа аһылына.

Депутаттар уонна ыалдьыттар табыарыстар Л. Н. Брежнев, Ю. В. Андропов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, Д. А. Кунаев, А. Я. Пельшен, Г. В. Романов, М. А. Сулов, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, В. В. Щербицкий, Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, Т. Я. Киселев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе, В. И. Долгих, К. В. Русаков дохсон, уһун ытыс тыаһынан көрүстүлөр.

Сессия күнүгэр бэбискэтигэр маанык бопуруостар киирэллэр.

Аан дойду Парламентарыгар уонна Норуоттарыгар ССРС Верховнай Советын Ытырымын туһунан: олоорор дына-уот хаһаайыстыбатын сайыннары, олоорор дына-уот фондатын туһанына уонна харыстааһыны туһары туһунан; ССР Союзтарын итинэн союнай республикалар олоорор дына-уотка законодательстволарын төрүттэрин бырайыагын туһунан; ССРС-на тас дойдолар гражданнын правовой балаһыанньаларын туһунан; ССРС Верховнай Советын Президиумун Ыйахтарын бисэргэтэр туһунан.

Тыл ССКП КК Генеральный секретарыгар, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председателигар Л. Н. Брежнев бэриллэр. Депутаттар уонна ыалдьыттар сүһүөхтэригэр туран итин дохсон, уһун ытыс тыаһынан эбэрдаллаллар.

Советский Союз Коммунистический партияһы XXVI съези, дьэс табыарыс Л. Н. Брежнев, иэни бөдөрөгтүү чуолнай программатын туруорбута, ол билгитин аан дойду общественноһын болломтотун киннигэр сылдыр. Кинни олоххо киллэрингэ быһиҥи партия быт даһаны, Советский правительство даһаны

салгыы дыһыардаахтын үлэлкэлэр.

ССКП XXVI съезин кинниттэн ааспыт үс ыйга событтар хаамылыра быһиҥи партияһынан оҥоһуллубут түмүктэһиннэр табаларын сагалыы итэҕтиилээхтик көрдөрдүлөр.

Сэринтисийэр милитаристской эргиттэлэр американской империализм салалтатынан сөблөннүнэн урут биллэбэтэх кэмдээх үлүһүүтү тинитилэр. Кинилэр сөблөннүн процессин уодьуганын туһунан, кирсээнэр кордуганарин суох оҥорор итинэн аан дойду мөккүөрдээх проблемаларын эйэлээхтик быһаарар туһунан кэсэтиилэргэн куотуналлар. Кинилэр бэйэлэрэ туруорбутааҕыра аһаҕас агрессив аҕаларын оҥорууларын уонна аан дойдутаагы бандыттыаһынааҕыра кирсээн суох ойуулар. Аан дойдутаагы быһымайгы сытырхаһыста улам ордук кутталланан иһэр. Ити кутталы иизг маассалар ойдоһуннэ эмиз үүнэр, милитаристтар активностарын утары бырачыастык нуоластар күүһүрэллэр.

Манннн усулуобуаларга бары эйэрэ дьулуһар дойдутар итинэн норуоттар авантюристской былааннары тунгэрттир, көннөрүллүбүт дьыала "буларын болсор, эйэр харыстаан хаалларар иһин эппитиннэстэрэ уһулучу улахан.

Этинин түмүгэр табыарыс Л. Н. Брежнев ССКП Кини Комитета уонна ССРС Верховнай Советын Президиума депутаттар көрүүлэригэр ССРС Верховнай Советын Аан дойду Парламентарыгар уоҕа Норуоттарыгар Ытырымын бырайыагын киллэрэллэр дьэни иһитиннэрдэ. Бу бырайыакка эйэ уонна аан дойдута куттал суох буолуутун туһугар, Парламентар урдүк авторитеттара итинэн ыахтара эйэ уонна аан дойдутаагы бииргэ үлэлээһини турутурдууга туһанылларын туһугар активнайды үлэлээһингэ ынтырыы аҕыллар.

Табыарыс Л. Н. Брежнев ССРС Верховнай Советын байыаннай куттал үүнүн аһэрттэн, сөблөннүнэн үлүһүүтү холооно суох далааһыныамаһыттан дыһыннан бары дойдутар законодательнай органнын ракетнай-ядернай сэрин сөблөннүнэн үлүһүүтү сана турун бо

бууга тириэрдэр түмүктээх кэспэтиилэр—чинэниэй, тэн бырааптаах, ханһык даһаны эрдэттэн сонноһор усулуобуата эбэтэр күүһүнэн сабардырга сорунууга суох кэспэтиилэр иһин сорунуулаахтык этэллэригэр Ытырымын бырайыагын ааһан иһитиннэрдэ.

ССРС Верховнай Совет, дьэни этиллэр Ытырымын кэспэтиилэр суолларын үчүгэй түмүктэри ситиһингэ көмөлөһөр атмосфераны үөскэтингэ бийэтин кылаатын кэлэр да өттүгэр киллэригэр. Эйэ—киһи аймах бүтүтүнүн наадыһыта, өттөн бийиҥи кэспэтигэр кини тыһынаах буолуутун аан бастагы усулуобуата. Кини холбохутаах дьулуруунаа эр харыстааһыахха уонна эрэллээхтик ханчыллыахтаах.

Дьүүлээһин кинниттэн депутаттар ССРС Верховнай Советын аан дойду Парламентарыгар уонна Норуоттарыгар Ытырымын биир саһааһа ыланаллар.

Ити кинниттэн олоорор дына-уот хаһаайыстыбатын сайыннары, олоорор дына-уот фондатын туһанына уонна харыстааһыны туһары туһунан итинэн ССР Союзтарын уонна союзнай республикалар олоорор дына-уотка законодательстволарын төрүттэрин бырайыагын туһунан даһылааты ССРС Министрларын Советын Председателин Бастагы солбуйааччы депутат И. Б. Архипов оҥордо.

Даһылаатчыт XI пятилеткага уонна 1990 сылга дьэни кэмгэ олоорор дына-уоту тутуу программатын олоххо киллэрин проблемаларыгар кинилин тохтоого. Кини ССР Союзтарын уонна союзнай республикалар олоорор дына-уотка законодательстволарын төрүттэрин депутаттар көрүүлэригэр киллэригэр бырайыага ССРС Конституциятын балаһыанньаларыгар, партия XXV уонна XXVI съезтерин, ССКП КК Плениумун уураахтарыгар олобуран, народнай депутаттар олохтоох Советтарын, кини общественность этинилэрин учуоттаан бэлэмнэнэн дьэни бэлэһэтэ.

Ити кинниттэн гылаталар тус-туса муһуахтарыгар депутаттар күннэһи бэбискэ ити болпуростарын дьүүлээһингэ киирдилэр.

ССРС Верховнай Советын сессията үлэтин салгыыр.

Ааспыт идиэллэргэ түспүт ардахтар-тан сир-дойду оҥсүйдэ, хoduнаа бьэстакыттан даһаны хойуу төрүттээх от кесте-билэ түргэниҥ үүнэ. Омон сүөһү аһылыгын сороһуопкалааһын аны бөйбөтүттөн, хомууру хайдах төрийэрбөтүттөн тутулуктаах буолла.

Оройуон байылыгы былааннара кырата суохтар—36 тыһ. тонна от, 10,7 тыһ. тонна сиилэс, 800 тонна от мээккэтэ. Оттон хомуур бириэмэтэ кылгас—бэс ыйн 25 күнүттэн атырдаах ыйн 31 күнүгэр дьэри. Ити болдьоххо бэлэһэмнэ ирибиклэри ылар туһугар сир аһыс сезон бастагы күннэрттэн үчүгэй тэрээһиннээхтик, урдүк оҥорумтуулаахтык оттуурбут наада. Урукку курдук от үүнэрин күүлүт аатыран, атын буолар-буолбат биричиинэлэри түмүлүк туттан хoduнаа хойутаан киирин, күнү-дьылы көдүүһэ суох сүтэрин быһыл хатылаһа суохтаах.

Совхозтар салалталара сүөһүгэ дорох-хой уонна сүмүһиннээх аһылыктары сороһуопкалааһын графигын бары отделениелар, биригээдэлэр, эвенолар хомуур бастагы идиэллэригэр эри-дахси толоруларын ханчыллар эбэһиннэстэр. Ити-иһин былааннааһыт үлэһит иһин, техника хoduнаа субу күнтэн толору туруорулаахтаах.

Оттоһун былаанн аһары төлөрөгө Субуруускай аатынан совхоз Болгоһотобу отделениин бачыма, сүөһү аһылыгын сороһуопкалааһынга активнайдык кыттарга Одьулуун иһилигэтин общественноһын көдүүһүнэ киниҥк ойноһуоттар, социалистический куоталаһы хаһааһытааһар да көхтөөхтү, көдүүгэһити тэриллээхтээх.

Иччак—хoduнаа эмиз төһүү хүүс. Байыл оттоһунга уонунан көмөһомольскай-ыччак эвенолар, үлэ уонна сыйылаһа лаарыраа кытталлар. Окуолалар салалталара, ЦБСЛКС райкома эдэрдер коллективтарыгар үлэ тэрээһинин тунсарыта, куоталаһыны көдүүһүнэ күннэһи көмөлөһуоттар, оттон совхозтар директордара, отделениелар управлениелара кинилэри аһынан-уолуһан, атын да наадалахтарынан харгыһа суох ханчыллыахтаахтар.

Совхозтарга байыл 8 сиилэстипэр эвено тэрилиннэ. Кинилэр киллэһиллэр уонна дьэһималар бачымыннан кэлэр кытыкка ынах аһын балтарааһы-иккилии тонна сиилэһи бэлэмнэр соруктаахтар. Бу эвенолар кормовой культуралар дьыларыттан былааннаах үүлүүнү хомууларын, эбэһэһистибалэригэр көрүлүбүт кирибиллэри халбаһа суох ытталарын ситиһиллээхтээх. Витаминнаах от мээкка-

тин сороһуопкалааһынга болломто эмиз күүһүрдүлүөхтээх, агрегаттар харгыһа суох үлэһитлэрэ ханчыллыахтаах.

От хомуура—тыа сирин үлэһиттэрин бүтүтүннэрин ударнай соруктара. Бу үлэһиттэн куора туһар, куота сатыыр бирида кийи, коллектив суох буолуохтаах. Райсовет исполкомун быһаарыһынан оройуон шэфтээх тэриэллэрэ туһааннаах совхозтарыгар барыта 2287 тонна, оттон сельсоветтар 3370 тонна оту, 1000 тонна сиилэһи сороһуопкалаан туттарыахтаахтар. Итинн тас өттүнэн хoduнаа общественность маассабай сүбүтүннүүктара тэриллиэхтээхтэр. Шэфтээх тэриэллэр былааннарын сезон сабыллыар дьэри сыһан-соһон буолбакка эрдэ, от сүмэтэ хата иһигинэ, төлөрөр соруктаахтар. Куоталаһын түмүгүн таһаарыта, кылыһылаахтары быһаарыта ити көрдөһүт учуоттаһа.

Аһылык базата сүөһү итинитин төрүтүнэн буолар. Оттон сүөһү итиниги ССКП XXVI съези тыа сиригэр ударнай фронунан биллэрдэ. Ыһаһа, от хомуура кэскилбитин быһаарар туттаах үлэ. Бу сүһүкэ суолтаах хаһаайыстыбаннай хампаанньаны ситиһиннээхтик кытык баар техниканы толору көдүүһуоттарын туһаныттан улахан тутулуктаах. Совхозтар парткомнара, хаһаайыстыбаннай салайааччылар хoduна ударнай өтөрөөттэригэр—кэлим механизациялаах уонна механизированнай агардаах эвенолар үлэлэригэр ураты бөдөһөтүн уурууһаахтар, оттоһунга сана технологианы туттууну бары дьаһалларынан ойноһуоттар, бастыһынар опыткарын киниҥк тарратыахтаахтар.

Сүөһү аһылыгын сороһуопкалааһын—кылгас болдьохтоох, ол иһин ордук билдэһытаах, тыһаһынаах хампаанньа. Кини дьэһитэрэ чуолкайдар: «Эрдэ киириг—албэри оттоһун», «Норуоһын төлөрбүнэ эрэ хoduһаттан тахсыма!», «Хoduнаа биир да хааһылаада суох үлэһиттээх, графигы хаа наһиэлэ, декада аһсын халбаһа суох тутуһуоһа!». Бу эппиттээх кэмгэ хойутааһын, бытааран, сымбатыйан (иэрин, хөлкүтүк, ват эрэ харата үлэлээһин уолсай дьыалаһа, общественнай хаһаайыстыбага охсуутта улахан.

Партийнай, профсоюзнай уонна комсомольскай тэриэллэр, культура үчүрөһиелара политическай-интер, культурнай-сырдатар үлэни хoduнаа, хомуулаагы оттоһуга киниҥк ыттар, отчууттар ортолорутар социалистический куоталаһыны күннэһи көдүүүр эбэһиннэстээхтэр.

Бука бары—хoduнаа, от хомуурун ударнай фронугар!

Бастакы хотуурдар тыаһахтара

Вэһэһэ «Чурапчы» совхоз от хомуурутар оперативнай штабын муһунаа буолла. Онно совхоз бары отделениеларын управлениелара кытыкылар. Кэспэти киниҥк оттоһунга үлэ төлөбүрө, социалистическай куоталаһын усулуобуата турдулар.

Бүтүһүнүттэн Түөһэсэ Л. И. Никифоров, Улахан Куелэ И. М. Трофимов салайар көлөһини эвенолара, Вэһэһэ үлэ уонна сыйылаһа лаарырын (начальник Е. М. Пермяков) механизированнай агардаах эвенолор осустарааччылар уонна И. П. Сивцев илиһин оттоочулар куох сайын быһаһыны комсууку садалаһылар.

И. Филиппов.

Тала сылдыан

Эриһин Эрестинн аатынан совхоз Холтоһотобу отделениелыгар быһыл от хомууругар сэтэ эвено тэрилиннэ. Ол иһиттэн Г. Г. Луновцев салайар көлөһини эвеноһа Мэлдьэһи биригээдэтигэр кытык-быстах сирдэһэ тала сылдыан бүтүһүнүттэн охсууу садалаһа.

«СО» көрр.

четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ
с. Чурапча, ул. Каппа Мухоморова, 12